

משמרת הטהרה

שאלות ותשובות בעניני סדר טהרות בחיי המעשה לכשיבנה בית המקדש במהרה בימינו

גליון 68 וירא תשפ"ז

המקרה הישן של משפחת ישראלי שבק חיים. כבר תקופה ארוכה שהוא מראה סימני עייפות, אך בסוף של דבר הגיע סופו ובמשפחת ישראלי הבינו שאין מנוס מלקנות מקרר חדש.

אלא שמעת ההזמנה עד הגעת המשלוח חלפו כמה ימים שבהם נאלצו למצוא פתרונות לכל המוצרים שהיו במקרר. חלק מהדברים הועברו לשכנים, אך את הפירות והירקות הניחו בפינת המטבח בהמתנה למקרר החדש.

אך למרבה הצער מכיון שמזג האוויר היה חם והמזגן לא דלק במטבח 24 שעות החלו חלק מהירקות להראות סימני תשישות מהחום...

וכך חלק מעלי החסה הירוקה שינו את צבעם מירוק ללבן, וגברת ישראלי רואה ולבה נחמץ.

בסופו של דבר הגיע המקרר החדש, ושני פועלים רומנים מיוזעים טיפסו כמה קומות עד לביתם של משפחת ישראלי.

לאחר שהמקרר החדש הונח במקומו ברוב כבוד נגש אחד הפועלים לברז הסמוך ורחץ את פניו, אך לרוע המזל ניתזו מידיו כמה טיפות מים הישר על הירקות שעמדו בפינת המטבח.

מר ישראלי שהבחין בכך הסתפק האם טיפת המים שנחתה על עליה החסה הירוק טימאה את החסה, שהרי מגע הנכרי מטמא את המים, ונמצא שנפלז מים טמאים על החסה, או שמכיון שהעלה הכמוש כבר אינו ראוי לאכילה לא נטמאה החסה, אכן מה הדין?

תשובה. במשנה עוקצין פ"ב מ"ז מבואר שעלי ירקות לבנים

עלי ירקות שהלבינו ואינם ראויים לאכילה אינם נחשבים כשומר לענין קבלת טומאה

אינם מצטרפים לשיעור קבלת טומאה, ולדעת רב"צ עלי חזרין [חזרת שהיא חסה] מצטרפים גם לבנים מפני שהם שומרים את האוכל שבתוכם. אמנם לדעת ת"ק גם עלי החסה אינם נחשבים שומר ואינם מצטרפים לקבלת טומאה מפני שאינם ראויים לאכילה, והלכה כת"ק.

אך נחלקו האחרונים האם התחדש במשנה שהעלים הלבנים אינם בכלל "שומר", אך עדיין דינם כיד שמטמא ומיטמא ואינו מצטרף, וא"כ כשנגעה טומאה בעלה הרי הוא מטמא את הירק, או שמכיון שאינו ראוי לאכילה כלל אין דינו גם כיד ואינו מטמא את האוכל, לדעת התפא"י והאור שמוח [הלך פרה אדומה פ"ו ה"ח] עלה לבן מטמא משום יד, אמנם החסדי דוד מדקדק מלשון הרמב"ם הל' טומאת אוכלין פ"ה הכ"ב שאינו נחשב אוכל כלל ולכן אינו מטמא משום יד, וממילא כשנפלה עליו טיפת מים טמאים אינו מטמא את החסה.

דבר העורך

הבחירה האמיתית עדיין לפנינו. "החיים והמות נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך".

כעת יש לנו את ההזדמנות לבחור. עדיין לא מאוחר. לבחור בדיעת התורה, בהכנה הראויה לגאולה השלימה ולבנין בית המקדש.

וגם אם החשך יכסה ארץ וערפל לאומים הבחירה בידינו להגיע ליעד. "ועליך יורח ה'..."

ואם כי הלכות הטהרה רבים ואינם שגורים בפנינו אך עלינו להשתדל להוסיף ולברר ולא עליך המלאכה לגמור, אך אין אתה בן חורין ליבטל הימנה.

בגליון זה מופיע מידי שבוע משנה מסדר טהרות עם פירוש בהיר ומאיר עיניים הנותן ידיעה רחבה במושגים העמוקים של סדר טהרות, בשילוב שאלות מחיי המעשה הממחישות את המושגים הנלמדים במשנה. ואם לא עכשיו אימתי?!

ניתן לשלוח שאלות בעניני טהרות הנוגעים לחיי המעשה לדוא"ל: t402422@gmail.com

וכן במכשירי קהילות קופת תורת הטהרה בשליחת הודעה למנהל הקופה, או בנדרים פלוס בקופת אהלי תורה-קטגוריה גליון משמרת הטהרה, ונשתדל אי"ה להשיב עליהם.

בברכת הטהרה

משמרת הטהרה

לזכות ידידנו הר"ר א. ג. שיחי' לשפע ברכה והצלחה וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידי

משנת הטהרה

נערך ע"פ ספר מחנה אברהם על גשנויות סדר טהרות
מאת הר"ג ר' אברהם יוסף פונג' שליט"א

עוקצין פ"ב מ"ז

עלי ירקות ירקים, מצטרפים. ולבנים, אינם מצטרפין. רבי אליעזר בר צדוק אומר, הלבנים מצטרפים בכרוב, מפני שהן אכל. ובחזורים, מפני שהן משמרין את האוכל.

עלי ירקות ירוקים, מצטרפים, ולבנים אינם מצטרפים.

הר"ש כתב, ירוקים חזו לאכילה, אבל כשמתלבנים מתקלקלים ותו לא חזי לאכילה, וכו', וכן מבואר ברא"ש וברע"ב.

וא"כ יוצא שמה שהמשנה אומרת מצטרפים, הכונה שמצטרפים מדין אוכל, כיון שהם ראויים לאכילה, חשיבי אוכל מצד עצמם.

וצ"ב שאם הם אוכל מצד עצמם הם מקבלים טומאה מצד עצמם, ומה שייך מצטרפים.

ובמשנת טהרות כתב לבאר שיתכן שעלי ירקות אף שהם נאכלים אין הם אוכל מצד עצמם, אלא רק בצירוף אם הירקות שהם גדלים איתם, ולכן אף שהם אוכל הם לא מקבלים טומאה, אלא בצירוף הירקות שגדלים איתם, וזה כונת המשנה מצטרפים.

עוד אפשר לומר, שהרי גם שמצטרפים שאר אוכלים מסוגים שונים לכביצה, זה צריך להיות רק שדיבקם ועשאו גוש אחד, או בלישה או בבישול, וא"כ החידוש במשנה כאן זה שהם מצטרפים גם בנפרד, כיון שהם גדלים יחד הם סוג אחד.

והנה העלים הלבנים לא מצטרפים כיון שאינם ראויים לאכילה, ובמשנ"א מקשה שהרי במשנה בשבת משמע שהעלים הלבנים כן ראויים למאכל בהמה, והדין שמאכל אדם שנעשה לבהמה לא יוצא

מידי טומאתו, וא"כ אם העלים הלבנים טמאים מדוע הם לא מצטרפים, וצ"ל שכיון שהם לא ראויים לאכילה חסר בצירוף.

רבי אליעזר בר צדוק אומר, הלבנים מצטרפים בכרוב, מפני שהם אוכל.

דרבי אליעזר בר צדוק סובר, בכרוב שזה מה שנקרא היום קולרבי, שגם העלים הלבנים ראויים לאכילה, ומשום הכי מצטרפים.

ובחזורים, מפני שהם משמשים את האוכל.

חזורים, זה חסה, ואע"פ שהעלים אינם אוכל, מ"מ הכל מצטרפים מדין שומר, מפני שהם שומרים על שאר החסה שלא תכמוש.

ות"ק סובר, שהם מעפשים את שאר העלים, ומש"ה מורדים אותם, ולא הוו שומר, והם לא מצטרפים.

עלי ירקות שהלבינו אינם מצטרפים לשיעור קבלת טומאה

לשאלות ניתן לפנות למחבר בטל: 0504106034

סימן טוב ומזל טוב

ברכת מזל טוב להרה"ג אברהם יוסף פונג' שליט"א מח"ס מחנה אברהם

וראש כולל טהרות בביהמ"ד בית ה'

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהכנס נכדו בן לחתנו הגר"א דוד שליט"א בנועם עול תורה ומצוות

יזכו ההורים לרוות רוב נחת ממנו ומכל שאר יוצ"ח

מערכת תורת הטהרה